

Column 'Wie herinnert zich nog' van Olga de la Fontaine uitzending 31 januari

Deze dagen komt alles bij elkaar lijkt het wel. Eind juli was ik in de buurt, samen met een goede vriend bezocht ik begraafplaats Vredenhof. Hier hebben ik en mijn familie onze vader 19 jaar geleden begraven. In het begin kwam ik hier wekelijks, nu was ik er al meer dan tien jaar niet geweest. We liepen de paden over en even dacht ik dat ik de weg kwijt was, maar toen was daar dan toch zijn graf. De steen was nauwelijks zichtbaar door de begroeiing van de lavendel en de rozenstruik. Ik keek, streelde over de grafsteen en voort gingen wij. Ik liet mijn vriend het pronkgraf van Cor van Hout zien en toen keerden we terug naar het Westerpark dat dit jaar 15 jaar bestaat.

Vandaag is een lege dag. Om half acht ben ik wakker. Het is zondag, ik zak straks af naar de Jordaan om bij mijn zus en zwager te gaan eten. Nu moet ik de dag nog stuk slaan. Om half elf weet ik wat ik ga doen. Ik kleed me luchtig aan, grijp mijn fototoestel en stap de buitenlucht in die bijzonder aangenaam is. Misschien zullen wij in de toekomst ook een siësta instellen net zoals de Spanjaarden.

Ik fiets tien minuten en stal dan mijn fiets op de Noorderbegraafplaats. Langzaam loop ik langs de graven, fotografeer alles wat me opvalt. Nog steeds ga ik dikwijls zwaar door de knieën om het onderwerp mooi in beeld te brengen. Al kost het me moeite overeind te komen. Er zijn bezoekers, we zeggen gedag en niemand zegt dat ik hier niet mag fotograferen, dat dat respectloos zou zijn.

Ik was hier begin 2015 met mijn camera, en ik kon het niet niet aan, de pijn om Bas was te groot, ik was binnen vijf minuten weer weg.

Mijn moeder stierf in 1979, vorig jaar bezocht ik haar graf in Rotterdam-Overschie en ik schrok hoe verweerd de grafsteen was. Ik zie hier hetzelfde aan de oudere graven. Het oudste graf dat ik spot stamt uit 1932. Heel veel oude graven zijn geruimd om plek te maken voor nieuwe. Het is een kringloop die nooit stopt.

Het komende jaar zullen wij moeten beslissen wat we met het graf van onze vader gaan doen. Het liefst zou ik beide graven, die van mijn vader en mijn moeder honderden jaren laten bestaan. Wat niet reëel is, want wie zal er voor betalen na ons zussen? En waarom zouden we, als we beide kerkhoven toch niet meer bezoeken?

Wij hebben besloten om de kinderen van mijn zussen niet met dit probleem achter te laten. Als wij sterven dan houdt het op. Mijn nichtjes weten nu al zo weinig meer van mijn vader, hun opa.

Hoe lang wordt je herinnert? Wij het klootjesvolk, niet langer dan twee generaties, hooguit. En als je bekend bent, iets gedaan hebt voor de mensheid, kom je misschien in de geschiedenisboeken. Een schrijver als ik staat hooguit nog een paar jaar in iemands boekenkast, maar als die boekenkast opgeruimd wordt, ben ik ook weg.

We worden niet eeuwig herinnert, dat is slechts een illusie. slechts door naaste familie. Je man, vrouw, moeder vader, broer of zus. En misschien loopt er op een dag een eenzame fotograaf langs je graf die een foto maakt.

Morgen is Bas zijn verjaardag. Zijn website bestaat nog. Een van mijn laatste daden in het leven zal zijn om hem zo lang mogelijk in de lucht te houden.

<https://www.baskrommenhoek.nl>